

Naročnina lista: —
 Čelo leto . . . K 50.—
 Pol leta . . . 25.—
 Tretji leta . . . 13.—
Članaj Jugoslavije:
 Čelo leto . . . 66.—
Posamezne številke
 za štiri stranih 60 v.
Uredništvo i upravništvo:
 Maribor, Koroška ulica
 št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

inseparabilni teksti
 se računajo po 1.30
 od enoredne p. vsake
 pri večkratni izmenitvi
 — popust —

„Straža“ izhaja v pol-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

3 uredništvom se mora
 govoriti vsak dan od
 11. do 12. ure dopoldne

35. številka.

Maribor, dne 2. aprila 1920.

Letnik XII

ALLEGORIA!

Kristus je vstal. Narava se je prebujala iz zim-
 skega mrtvila. Clovek vstani tudi ti, zdrani se iz
 svojega mrtvila! — Se nikdar ni bil človeštvo tako
 potreben ta velikonočni klic, kakor ravno v sedanjih
 časih.

Clovek stoji na velikem pogorišču razdejanja.
 Uničeno je njegovo stoletno gospodarsko in kulturno
 delo, ostale so mu same razvaline. Zidati in graditi
 naj bi začel, pa kako? Nima ne materiala, ne moči,
 ne cilja. Opeteka se sem in tja, nosi skupaj gradivo,
 začne zidati, a ne dela dolgo. Komaj nekaj zida po-
 stavi, ga drugi hitro poderejo, ker se ne ujema z nji-
 hovimi načrti.

Vsak clovek ima dandanes svoj načrt za stavbo
 človeške kulture in hoče, da se po njegovem načrtu
 dela. Če tega njegov bližnji ne stori, mu v srdu raz-
 ruši njegovo stavbo. Tako divja po celem svetu uni-
 čujoči in razdirajoči boj človeka zoper človeka, naro-
 da zoper narod, boj enega gospodarskega sistema zo-
 per drugega, boj enega svetovnega naziranja zoper
 drugega. — Človeštvo je mislilo, da je po večstolet-
 nem kulturnem delu zrelo dovolj, da se emancipira
 od vere v Boga, da svoj lasten razum postavi za me-
 rilo življenja. „Kdor ima umetnost in znanost, ima že
 vero.“ (Goethe.) Vera je samo za uboge na duhu, izo-
 bražencu zadostuje znanost in umetnost. Pa to je u-
 sodopolna zmota modernega človeštva. Vera ni postala
 vsled napredka kulture odveč, vera povzdiguje
 človeka nepopisno visoko nad vsake dobrine kulture
 do notranje popolnosti. Vera povzdiguje človeka k
 Bogu, napolni ga z večnimi dobrinami, da živi v delu
 za večnost. Ta vsebina edina zadostuje človeškemu
 duhu, ki ga ne morejo zadovoljiti drobtinice, temveč
 samo cela resnica.

Moderna kultura je to resnico prezirala. Brez-
 boštvo ji je veljalo kot največja popolnost človeka. Če
 clovek svojega življenskega dela ne posvečuje višje-
 mu bitju, temveč samemu sebi, potem mora rasti do

neskončnosti. Da, z boleščjo mora moderni clovek pri-
 znati, da je z vero najplemenitejšo dobrino v sebi za-
 trl in najgloblje svoje moči zasul. Z ve-
 liko resignacijo priznava znani nemški filozof Ene-
 ken: Sedaj se nam vera ne zdi več izrodek otroških
 sanj, ne zdi se nam polet v daljne in tuje dežele,
 temveč nenadomestljiva pomočnica človeku v težkem
 boju za dušo in smisel življenja.

Socijalnega problema ni mogoče rešiti brez ve-
 re v Boga. Človeško družbo in medsebojno življenje
 ni mogoče organizirati na mehanični podlagi, na pod-
 lagi samega spoznanja človeškega razuma. Razum
 sam ni kos tej nalogi. Vsi dosednji žalostni poskusi
 novejšega socijalnega življenja nam o tem pričajo.
 Vedne revolucije, upori, stavke, vsakdanje spremem-
 be vlad, komunistični pokreti nam pričajo, da je soci-
 jalni problem globji, kakor problem navadnega meha-
 ničnega stroja, ki ga more konstruirati človeški raz-
 zum. Socijalni problem je problem človeških duš. Ako
 hočemo ozdraviti človeško družbo in sezidati novo
 stavbo kulture, treba nam je globoje poseči. Treba je
 versko stran človeka upoštevati in organizirati duše.

Cerkev je tekom svoje dvatisočletne zgodovine
 pokazala najgenialnejšo zmoglost reševati socijalno
 vprašanje. Ni toliko neposredno izpreminjevala zu-
 nanjih razmer stanov in socijalne inštitucije, važnost
 ni polagala toliko na zunanje socijalne reforme, tem-
 več predvsem si je prizadevala reformirati človeške
 duše. Njena metoda ni bila metoda socijaldemokrat-
 skega mehanizma, temveč metoda notranje preobraz-
 be človeških duš. Cerkev pri vplivanju na človeka ne
 ostane na površju, temveč hoče prodreti v njegovo
 notranjost, v skrito zakladnico njegove duše. Cerkev
 proglašala osvobodjenje in vstajanje notranjega človeka
 za svojo nalogo.

Tragična krivda vsakega brezverskega svetov-
 nega sestava je, da ne osvobojuje notranjega člove-
 ka, temveč njegove strasti. Tragična kazen za vse ti-

ste, ki mu sledijo, pa obstoji v tem, da se pri vsej
 zunanji svobodi njihove duše na znotraj zasušijo.
 Brezverski svetovni nazor je podoben vabljeni jabolki
 z gnilo vsebino. Človeštvo vabi, da vanj vgrizne, a
 vselej ga potem po razočaranju zvrže. A škoda za
 tolike žrtve, tolike solze in bolečine!

Pri graditvi stavbe kulture hoče vsak prodreti
 z lastnim načrtom, s svojimi mislimi, zato toliko po-
 diranja v našem času. A načela splošne kulture in
 svetovnega naziranja ne morejo biti plod razmišljanja
 enega človeka in naj bo še tako vsestranski. Dušev-
 no življenje posameznikov je samo vtinek v morju
 duševnega življenja vseh človeških duš. Zato posa-
 mezniki nikdar ne morejo samo s svojimi naravnimi
 močmi reševati svetovnih problemov. Treba je za to
 globljih, nadčloveških sposobnosti, treba je izkušnje
 milijon in milijon duš, pa ne samo ene generacije,
 temveč stoletij in tisočletij. Svetovni nazor, ki se je
 obnesel v ognjeni preskušnji tisočletij, ki se je preiz-
 kusil v duševnih bojih milijon in milijon duš, le tak
 nazor more računati na svojo življensko usposoblje-
 nost in resničnost. Le takemu svetovnemu nazoru mo-
 remo zaupati vodstvo človeštva in vodstvo svojih duš.

Ce mi danes praznujemo vstajenje v cerkvi in
 v svojih hišah, stem izražamo svojo neomajeno vero
 v načelo Boga-človeka Kristusa, obenem pa tudi na
 zunaj kažemo, da hočemo živeti in napredovati le v
 okviru načel zgodovinske tradicije naših prednikov.
 Nočemo z glavo skozi zid, temveč organski, notranji
 duševni razvoj človeštva. Nočemo delovati za svoja
 načela s silo. Kdor je nasilen in krut, sebi najbolj
 škoduje, ker svojo dušo posurovi, zastrupi.

Zmagoslavno Kristusovo vstajenje po žrtvenišk-
 kem trpljenju pa nam bodi vedno v opomin, da zida-
 mo vse svoje, kat. prosvetno delo z železno dosled-
 nostjo na tako podlago Kristusovih načel. Zaradi tre-
 notnih uspehov in koristi nikdar ne bomo prodajali
 svojih načel, ker smo prepričani o svetosti in resni-

LISTEK.

Dr. Ivan Jančič.

Za javno moralo.

(Konec.)

Tak slučaj se je razpravljaj pred poroto dne
 26. marca. Nek verižnik iz Gradea, ki pa je pristo-
 jen na Hrvaško, je hotel podkupiti uradnika marib.
 okrajnega glavarstva, „da bi mu pomagal spraviti 3
 vagona vina skozi Spilje.“ Ker je imel dotični urad-
 nik več strank, je želel verižnik govoriti z uradnikom
 med štirimi očmi. Šla sta v sobo; verižnik je skrbno
 zaprl duri in nato ovil uradniku pokroviteljsko svojo
 debelo roko z zlatimi prstani okoli rame in mu ponu-
 dil 500 K, „da mu naj pomaga spraviti tri vagona vi-
 na čez mejo.“ Uradnik ga je spodil, toda verižnik se
 je vrnil v drugič. Tokrat pa ga je pustil razjarjeni
 uradnik aretirati in ga je izročil sodišču. Glavna
 razprava se je vršila dne 8. novembra 1919 pri okro-
 žnem sodišču, ki se je izreklo na predlog zagovornika
 za nepristojno, ker se je izkazalo pri razpravi, da
 uradnik ni bil pristojen izdati dovoljenja za izvoz 3
 vagonov vina, da je torej obtoženec napeljeval tega
 uradnika k zlorabi uradne oblasti. Zagovornik je pri
 tem zasledoval tudi cilj spraviti zadevo pred poroto,
 kjer je upal doseči oprostitve obtoženca.

Ta razprava je bila radi tega skrajno važna!
 Šlo je zato, ali bodo smeli različni verižniki brez ka-
 zni okuževati s korupcijo naše urade in uradnike in
 rušiti in uničevati še to malo dobro, kar ga imamo. Po-
 rotniki so prestali častno to preskušnjo; vsa čast jim.
 Naj bodo uverjeni, da jim je za ta izrek hvaležnih
 več stotisoč poštenih ljudi in da so mogoče s tem ob-
 varovali svoj narod pred najhujšimi izrodki korupci-
 je. Kar mi kali popolno zadovoljnost v tem slučaju,
 je to, da je žal jeden porotnik omahoval.

Zagovornik je hotel sicer v zadnjem trenutku
 preprečiti to razpravo na ta način, da ni pustil žre-
 bati porotnikov, ker jih je bilo navzočih samo 23, —

pravica, ki mu sicer pristojna po kazensko-pravnem
 redu, ki pa se je navadno ne poslužujemo. Popoldne
 tega dne pa sta prišla še dva porotnika in tako se e
 razprava lahko vršila, ki je pomogla v tem slučaju
 poštenosti in pravici do veljave.

Dolžan sem na tem mestu povedati, da zago-
 vornikovi tovariši nikakor niso odobraval njegovega
 postopanja in eden mu je par dni pred to razpravo
 v moji navzočnosti rekel v obraz, kako da more za-
 stopati tak slučaj. Tudi to dejstvo daje človeku pre-
 pričanje, da je še nekaj dobrih, poštenomislečnih lju-
 di, da je še jedro zdravo in da je dana možnost in u-
 panje, da telo ozdravi. Tudi to je znak čiste morale,
 ki jo dotičnik ceni bolj in višje, kot nekaj papirnatih
 eunij, ki jim pravimo: bankovci.

Z 11 glasovi so porotniki glavno vprašanje p-
 trdili in senat je obsodil obdolženca na pet mesecev
 težke ječe. Verižniku se je zdelo malo čudno, kako
 da je zamogel dobiti tako kazen, ko je — „vendar
 tako dobrega srea, da hoče gospodom uradnikom po-
 magati.“

V teku tega porotnega zasedanja me je žalosti-
 lo, da se je naše časopisje zanimalo tako malo za te
 porotne razprave. Koliko življenja se odigrava tukaj,
 koliko zanimivega gradiva se nudi dušeslovcu. Mar-
 sikaj dobrega bi se dalo doseči s pametnim poročev-
 vanjem, podpreti bi se dalo dobre ljudi v njihovem
 poštenem naziranju, one pa, ki že nagibajo k slabe-
 mu, bi mogoče odvrnila visokost kazni od njihovega
 zlobnega naklepa. Namesto urednikov in poročeval-
 cev so polnili dvorano po večini ljudje, ki iščejo v
 sodni dvorani zabave in ki smatrajo razprave kakor
 nekak teater.

Namen tega članka pa je, da prosim vse, ki
 pridejo med ljudstvo in ki imajo stike in zveze z ljud-
 stvom, ki jim je blagor naše države in ljudstva res
 na srečo: Gojite in negujte dobre lastnosti našega
 ljudstva, ki je še zlasti na deželi pošteno in dobro v
 pretežni večini, kar so nam dokazali naši porotniki.
 Ti ljudje še niso okuženi od različnih nemoralnostih
 vojne, v njihovih sroih in dušah še klije tista pošte-
 nost in pravičnost, ki smo je bili vajeni pred vojno.
 Tu naj zida vsak z ljubeznijo in z razumom! Proč s

strasimi in demagogijo. Dvignili bode s tem javno
 moralo. Nisem ne optimist in ne pesimist, če trdim,
 da nam je tu iskati vrelca novih moči in zdravih idej,
 ki še daleko niso izčrpane.

M. L.

Obisk v upravništvu.

Servus!

Bog živi! Si vendar pa enkrat zapustil tvoje
 „hribe in doline“ in prišel v mesto pogledat, kako
 se nam siromakom godi?

Opravila, opravila! In da se popolnoma že ne
 „pokmetim“, kakor vi mestna gospoda radi zabavlja-
 te. Tudi sem prišel, da upravništvo malo pokaram.
 Od Svečnice naprej še nisem dobil nobene številke
 „Straže.“ Kakšno upravništvo je pa to?

Tako, tako! Bom takoj poiskal tvoj „kartelc.“
 Aha, že razumem! Glej, prijatelji, lani 15. januarja si
 poslal za „Stražo“ celoletno naročnino v znesku 12
 K. Kmalu pa so se vse potreščine tako podražile,
 da smo morali povišati s 1. majem naročnino „Stra-
 že“ za 50%. Prosili smo vse naročnike, ki so svojo
 naročnino že čez 1. maj plačali — in sicer ponovno
 prosili, da naj mesečni povišek po 50 v doplačajo.
 In ker pri nekaterih ta prošnja ni pomagala — tudi
 ti si med njimi, kakor vidim iz tvojega „kartelca“ —
 smo končno pred mesecem oktobrom takim celoletnim
 naročnikom zagrozili, da jim list s 1. oktobrom usta-
 vimo. Tudi to ni pomagalo. List smo še pošiljali do
 stavke (12. okt.) in po končani stavki (12. dec.) še do
 novega leta, dokler nismo izračunili nove naročnine
 za tekoče leto in tiste naznanili gg. odjemalcem. Po-
 tem pa smo takim gospodom, ki se za zvišanje med
 letom niso brigali — z malimi izjemami, med kateri-
 mi si tudi ti — list ustavili; kateri pa so povišnino
 do novega leta poravnali, so še celi januar list do-
 bivali in šele z začetkom februarja smo jim ustavili
 list, ako niso naročnine za 1. 1920 ponovili.

(Konec prihodnjič.)

čnosti svojega mišljenja. Ta zavest, da je naš svetovni nazor edino resničen in mogoč, nas napravlja mirne in ravnodušne tudi takral, kadar vidimo znakovati demonične sile laži. Vem, da so to le zmage podednice farizejev in Pilatov, da po hudem boju luč resnice tem žarnejše razsvetli.

Narava vstaja, zeleni, brsti. Solnce je sprožilo ujene tajne sile k delovanju. Kako pusta se nam je zdela po zimi, kako nesposobna, da bi mogla roditi tako prešerno lepoto! In vendar poprej mrtva nara-

va prešerno brsti in cveti. — Naj vzbudi nebeški sijaj od mrtvih vstalega Zveličarja v mrtvih dušah sedajnega človeštva enake tajne sile, da se vzdramijo k duševnem vstajenju in prerojenju. Kakor po zimi mrtva narava, tako se nam zde nesposobne tudi človeške duše za višje življenje. A notranje prerojenje duš po Kristusovih načelih bo vzbudilo v njih skrite, čudotvorne sile in bo človeštvo samoočebni pripeljalo na skupna pota, k skupnim načrtom in vzajemnemu delu za bodočnost. — Dr. J. J.

Pred glavno skupščino naše stranke.

Dne 6. in 7. aprila bomo zborovali v Ljubljani, da si ustvarimo nov načrt za naše politično delovanje med ljudstvom. Sam načelnik Vseslov. Ljudske Stranke, ministrski podpredsednik dr. Anton Korošec, nam bo na shodu zaupnikov v sredo, dne 7. t. m., v Unionovi dvorani v svojem poročilu o sedanjem političnem položaju dal navodila in smernice za bodočnost.

Velik dan bo to! Pridejo naši mandatarji z Beograda, prišli bodo zastopniki naših političnih organizacij iz vseh delov Slovenije: kmet, delavec, obrtnik, uradnik. Poleg nekdanjih Kranjcev, Primorcev, Korošcev in Stajercev se nam bodo v naši veliki organizaciji prvokrat pridružili tudi bratje iz otelega Prekmurja. Zbran bo svet našega ljudstva. Ne bo to nič prisiljenega, ampak ta veliki zbor bo pravi izraz volje celokupnega slovenskega ljudstva. To bo prvi slovenski deželni zbor!

Pri nas, na nekdanjem Stajerskem, je ogromna večina ljudstva v našem taboru. Organizacija naše stranke je razpredena do danes že v 218 župnijah. Smelo in s ponosom lahko trdimo, da bo ravno naš severni del Slovenije dal VLS pri prihodnjih volitvah največ moči. A ne samo v političnem, tudi v gospodarskem oziru postajamo dan za dnevom močnejši in neodvisnejši. Velike gospodarske zadruge v: Račah, Celju, Gornji Radgoni, Ormožu, Rečici, Ptuj i. t. d. se bujno razvijajo. Ko dobijo še: Maribor, Rogatec, Brežice, Slovenjgradec, Ljutomer, Kozje, Slov. Bistrica, Konjice in druga naša okrožna središča enak podjetja, bo naš rod kmalu oteč gospodarske sužnjosti liberalnih bank, vojnih dobičkarjev in verižnikov.

Naša stranka pa je pri nas močna tudi v tem, ker je razpredla svojo politično organizacijo med posamezne stanovce: Nimamo samo kmetov, ampak tudi delavce, viničarje in obrtnike. Organizacija viničar-

jev je v polnem teku. V mestih je število naših vsak dan večje. Poglejmo samo Maribor. Okoli 1000 zvestih somišljenikov je že vpisanih v našo SLS. Da smo tudi tukaj močni, dokazujejo naši sijajno obiskani mesečni shodi.

Z ozirom na to našo moč pa tudi zahtevamo, da v Ljubljani upoštevajo naše želje, nasvete in zahteve. Te zahteve bodo na shodu delegatov in zaupnikov prednašali naši odposlanci. Te zahteve so predvsem narodnega in gospodarskega značaja. Odlični naši somišljeniki se pritožujejo, da še danes nemški in nemčurški ovaduh in vampirji izza predvojne in tudi medvojne dobe šikanirajo in izmočujejo naše vrlo ljudstvo. V Ljubljani in Beogradu pa so jim šli žal dosedaj demokratski in socijski šefi in referenti raznih uradov vsled patronance JDS advokatov povsod na roko. To se pravi ubijati naše ljudi. Naša odločna zahteva je: Ta neslovenski in nejugoslovanski sistem mora pasti v Ljubljani, kakor v Beogradu!

Ker ljudstvo grozno trpi vsled draginje in pomanjkanja živil in oblačilnega blaga, zahtevamo v imenu naše celokupne ljudske organizacije: Dajte ljudstvu čimprej cenejših živil v zadostni meri, ravnotako tudi obleke in obuvala! To je trenutno najvažnejša ljudska zahteva. Izvršilni odbor SLS v Mariboru, ljudstvo na ljudskem taboru v Slov. Bistrici in na številnih drugih shodih je povzdignilo svoj glas in zahtevalo: Vlada, odvzemi verižniškim bankam, vojnim dobičkarjem in verižnikom nakopičena živila in drugo blago ter ga daj takoj po zmernih cenah med trpeče ljudstvo!

O vseh teh zahtevah se mora govoriti v Ljubljani. Od skupščine VLS dne 6. in 7. aprila upamo, da bo dala primerno inicijativo za potrebne spremembe nezdravih razmer v naši ožji domovini.

Kot odkriti prijatelji ljudstva iskreno pozdravljamo skupščino VLS v beli Ljubljani!

O klicu demokrotov: Popa v cerkev!

Na shodu demokrotov v Ptuj so sukali skoro vsi govorniki kopje jezika proti klerikalnemu zmaju. Glavni gromovnik v besedi proti slovenskemu klerikalizmu je bil bivši minister dr. Kramer, ki je povdarjal po poročilu „Nove dobe“ tudi sledeče: „Žal mi je, da ni mogel priti eden izmed najčistejših in najnaprednejših članov naše stranke, frančiškan Vukotič: on bi lahko potrdil, da ni naloga naše stranke boj proti veri; potrdil bi, da je načelo Dem. stranke, da treba nagnati duhovnika v cerkev, iz cerkve pa politiko. V tej borbi proti zlorabi vere so se združili tudi katoliški duhovniki, pravoslavni župniki in muslimanski hodže.“

Res pomilujemo dr. Kramerja, da je odvezal prav Voglarjevega kozla, ko je navajal za vzgled frančiškana Vukotiča, ki trobi v demokratski rog in oznanja: Popa v cerkev! Ali mar g. Vukotič ni pop? Pa še povrh frančiškan! Zakaj pa ni on samo v samostanu in cerkvi, čemu pa voglari po celo slovensko demokratskih shodih ne kot cerkveno, ampak kot politično strašilo? Seve, demokratski popje slobodno uganjajo politiko v cerkvi in čelo v sveti Kramer—Žerjavovi družbi, vso drugo duhovščino pa naganja naddemokrat Kramer v cerkev. Popa v cerkev, ali je to svoboda in enakopravnost stanov, kakor jo pridigujejo predvsem demokroti?

Vzamimo za primer Kramer—Vukotičev recept: Popa v cerkev in naobrtno ga na naše slovenske razmere. Slovenski duhovnik že od nekdaj samo v cerkvi, pa lahko prišemo, da tudi Slovencev ne bi bilo več ne na Koroškem in ne na Stajerskem. Kako bi bilo z našim narodom, ako bi se bil slovenski duhovnik med vojsko zaklenil v cerkev, kakor so to resnično storili slovenski demokroti, ki so bili poskriti iz strahu pred Avstrijo, dokler se ni ta zrušila. Kako bi se upoštevali Slovence brez duhovniških politikov Kreka in Korošca? Ali mar niso ljubljanski demokroti sami vozili, slavili in pozdravljali dr. Korošca v dobi jugoslovanske deklaracije kot slovenskega političnega triumfatorja, ne kot duhovnika! Kje so tičali tedaj: Kramer, Žerjav, Kukovec in Voglar? ki se drznejo danes blebetati: Popa v cerkev! Popa v cerkev, to načelo se je žalibog izvajalo skoro po vseh pravoslavniških pokrajinah naše kraljevine. Saj pa tudi vidimo, kako zgleda danes po teh krajih, kjer se je pop držal samo cerkve, v kulturnem, političnem in gospodarskem oziru. Iz teh kulturno, politično in

gospodarsko za Slovence stoletno nazadnjaških krajev so izšli, Bogu bodi potoženo, katoliški duhovniki in frančiškan Vukotič, ki se danes družijo z demokroti, katerih ne mara niti zadnji slovenski bajtar, in oznanjajo nevedni največjo kulturno cekljo: Popa v cerkev! Da prištevajo in se hvalijo slovenski naddemokroti s strankarskimi pripadniki pravoslavni župnikov in muslimanskih hodžev, temu se ne čudimo. Pravoslavni popje in ubogi hodže so še za tako visokim plotom kulturnega spoznanja, da se jim niti ne sanja ne, kako nekaj politično bolehavega, tolikrat operiranega in versko nasprotnega, da so ravno slovenski demokroti.

O proti verski gonji Demokratske stranke se ne bomo prerekali, saj je nameravala celo v Jugoslaviji kulturni boj, javno in odločno je nastopala proti samostanskim šolam, zahtevala in se potegovala za brezverski učni načrt, se poteguje po svojih glasilih in priporoča ustanovitev proti katoliške narodne cerkve, slovesno sprejema svobodomiselnost prireditve dijaštva itd. Prepričani smo pa, da bi nas grdo pogledali: Kramer, Žerjav in Kukovec, ako bi trdili o njih, da so odločno navdušeni katoličani.

Ako se bratijo razni Vukotiči, pravoslavni župniki in mohamedanski hodže z demokroti, še to ni dokaz, da bi slovenski liberalci ne bili protiverski. Vukotič, pravoslavljje in muslimanstvo so pobratimi srbskih demokrotov, in le po svoji nevednosti in nepoznanju so ti ljudje zablodili tudi med slovenske liberalce (demokrate), ki so drugačnega verskega prikroja kot pravoslavni srbski demokroti.

Vodilno načelo Demokratske stranke: Popa v cerkev! je naravnost kulturni škandal za slovensko napredništvo, ki povsod laže, piše in govori o svobodi, napredku in o stranki malega človeka.

Popa v cerkev! Ta klic slovenskih liberalcev je že davno uvidelo, spoznalo in obsodilo slovensko ljudstvo, radi tega pa se tudi uresničuje v Sloveniji dejstvo: Z demokroti v politični grob!

Ze danes lahko javno izpovem in priznamo: Po končanih volitvah se bo uresničil klic Kramerjev: Popa v cerkev! a v nasprotnem smislu. V samostan in cerkev bo odromal Vukotič, za uradniško mizo Kramer, za šolniški Kateder Voglar in v svojo pisarno se bo zaklenil Kukovec.

Po volitvah bo zavladala po Sloveniji med demokroti cerkvena tišina politične moči in veljave.

fov so tudi baje v zvezi zadnja regentova posvetovanja z dr. Pavlovičem, Davidovičem, Spalajkovičem, Ninčičem in Jovanovičem.

Protitemu naziranju demokrotov stoji vladne stranke še vedno na stališču koncentracije z zahtevo: ministrsko predsedstvo radikalom, notranje zadeve demokrotom in ban Hrvatski bi naj postal sedanji podban dr. Potočnjak. Demokroti pa računajo z demisijsko sedanje vlade in po ostavki šele u-

pajo na sporazum. Izvolili so demokroti novi odbor, ki bi naj vodil nadaljna morebitna pogajanja. Za stopnikom pri pogajanjih sta določena Voja Velikovič in Voja Marinkovič.

Trgovinski minister Stojan Ribarac je podal svojo ostavko. Njegov naslednik bo baje dr. Ninčič, Ninčiču bi pa naj sledil v pravosodstvu dr. Dušan Peleš iz Medakovičeve skupine.

Po sklepu ministrskega sveta je poslalo finančno ministrstvo Narodni banki seznam domen, ki bodo poleg kovinske podlage, zahtev v inozemstvu in aktiv Narodne banke, služile v podporo novčanicam, ki so bile dosedaj izdane prometu. Z domenami bode vrednostna podlaga naših novih bankovcev dokaj znatno podprta in ojačena.

Te dni je dospel iz Pariza v Beograd Pašič, ki se je takoj po svojem prihodu udeležil seje ministrskega sveta, na kateri je poročal o jadranskem vprašanju.

Večina poslancev je že odpotovala iz Beograda, ker mislijo vse stranke velikonočne počitnice izkoristiti v strankarske namene.

Zadnje dni minulega meseca so se vršili po Bosni in v Mostarju v Hercegovini veliki kmetijski tabori Hrvatske ljudske stranke. Obiskana so bila ta kmetijska zborovanja nad vse dobro in navzoči so bili v Mostarju delegati iz cele Hercegovine. Predsednikom Ljudske stranke za Hercegovino je bil izvoljen kmet Mato Zubac, podpredsednikom pa kmeta Ivan Petrovič in Mato Damjanovič. Iz teh bosansko-hercegovskih kmetijskih taborov so se odposlali brzojavni pozdravi ministru kmetu Roškarju, ministru dr. Korošcu in podpredsedniku Jugoslov. kluba dr. Simraku in drugim.

Italija.

Po vseh krajih zasedenega ozemlja in o-sobito ob demarkacijski črti so razglasile italijanske oblasti rekvizicijo živine in živil. V teh krajih bodo uvedene s 1. aprilom karte na vsa živila. Radi tega postopanja italijanskih oblasti je močno razburjeno kraško prebivalstvo.

Italijanski socijalisti sklicujejo za 11. in 12. aprila za zasedeno ozemlje pokrajinski socijalistični kongres, na katerem se bo obravnavalo vprašanje aneksije zasedenih krajev po Italiji in avtonomija občin.

Po poročilih italijanskega časopisja se zavzema Italija za avtonomijo Albanije.

Na seji italijanske zbornice se je zavzemal ministrski predsednik Nitti za pomoč od strani Italije Nemčiji. Italija bo storila vse, da pomore Nemčiji.

Nemčija.

Nemška državna vlada, kateri načeljuje državni kanceler Müller, je odposlala komunističnim upornikom v rensko-vestfalskem premogovnem okolišu ultimatum do 30. t. m. V tem ultimatu zahteva vlada: Priznanje sedanje vlade, razpust rdeče armade in razorožitev prebivalstva.

Nemški komunisti so nato zaprosili za tridnevno podaljšanje ultimata. Nemški vladni krogi so baje proti podaljšanju roka, vendar je vlada svojim četam naročila skrajno popustljivost napram upornikom. Nemške vladne čete so začele korakoma prodirati proti upornikom.

Radi vladnega ultimata na upornike in radi grožnje rabe oborožene sile napram rdeči armadi je nemško delavstvo silno razburjeno. Zastopniki vseh treh socijalističnih strank v Nemčiji so imeli tozadevno posvetovanje v Berlinu, kjer se je sklenil splošen štrajk. Ta splošna stavka se bo takoj uresničila, ako bi začele vladne čete s pohodom in nasiljem proti delavskim slojem ob Ruri.

Anglija in Belgija koncentrirata moč ne čete ob Renu. Vsi prehodi preko Rena so zastraženi. Nemški uporniki izjavljajo, da se bodo rajši pokorili zavezniškim četam, kot pa lastnim vladnim.

Danska.

Danski kralj je razpustil ministrstvo, ker mu ni prijala politika ministrov v vprašanju Severne Slezije. Temu ukrepu kralja se je takoj postavilo po robu dansko delavstvo s posebnim ultimatum. Kralj je ta ultimati odklonil. Socijalistična stranka je nato proglasila stavko z zahtevo, da odstopi kralj in njegova vlada in bodo socijalisti sami sestavili novo vlado. Kralj utemeljuje svoje prvotno ravnanje o razpustitvi ministrstva, češ, da ni postopal protistavno, želi pa, da se izvrše nove volitve in sestavi nova vlada iz večine novega parlamenta.

Danska socijalna demokracija vstraja na uvedbi republike in na odstranitvi kralja, ki ne bi več mogel samooblastno motiti parlamentarnega dela. Konservativne stranke na Danskem pa se obračajo s proglasi na vse trezno patrijotično čuteče meščanstvo naj se zbirne in naj se združi zoper vse državno razkrajajoče elemente.

Avstrija.

Tirolska deželna vlada je odposlala na Dunaj k državnemu kancelerju dr. Rennerju sklep Tirolske z zahtevo, da se priklapi Tirolska Nemčiji, ker je gospodarski položaj dežele katastrofalen. Pogajanja Tirolske z Dunajem se nadaljujejo. V času ko se muči tirolska deputacija na Dunaju, se vršijo v Inomestu navdušene demonstracije Tirolcev za priklonitev Tirolske k Nemčiji.

Avstrijska socijalna demokracija je razposlala na avstrijsko delavstvo oklice, v katerih pozivlja na organizirano delavstvo, naj vstopi v novo av-

Politične vesti.

Jugoslavija.

Demokroti stojijo na stališču, ker se v Beogradu ne morejo zediniti za koncentracijo, naj se stavi nevtralen kabineta, ki bi zaključil volilni red in izvedel volitve. S tozadevnim domnevanjem demokra-

strijsko armado, da se ne vtihotapi po najnovejšem vzgledu Nemčije med avstrijskim vojaštvom duh, ki bi postal opasen republiki in potom revoluciji pridobljene napredku in svobodi. Celokupno avstrijsko delavstvo iz Avstrije bo skrbelo, da bo preskrba vojaštva znošna. Od moči in duha avstrijskega vojaštva zavisí obstoj avstrijske republike in bodočnost delavstva.

Rusija.

Svoj čas je ponudila sovjetska Rusija Poljski mir. Poljska je sedaj odgovorila, da je pripravljena za mirovna pogajanja. Ruski ljudski komisar za zunanje posle Čičerin je predlagal za sedež teh mirovnih pogajanj kako estonsko mesto.

Volitev v moskovski sovet se je udeležilo 570.000 oseb. Izvoljenih je bilo 1302 komunistov, 47 manjševikov in 143 nadstrankarjev.

Dnevne vesti.

Uredništvo in upravnštvo „Straže“ želita vsem svojim naročnikom, sotrudnikom in dopisnikom vselej srečno Alleluja!

Pondeljke „Straže“ radi praznika ne bo. Prihodnja številka izide v sredo po praznikih.

† Rev. Anton Berk. Iz Amerike je došla tužna vest, da je dne 17. januarja t. l. ob 8. uri zjutraj umrl v Lorainu O. tamošnji slovenski župnik župnijske sv. Cirila in Metoda, Rev. Anton Berk. Rojen je bil v župniji Sv. Križa pri Slatini na Štajerskem 14. jan. 1879. Kaplanoval je v naši škofiji v Radencurju, Trbovljah, Gornjemgradu in pri Sv. Barbari v Halozah. V Ameriko je odšel leta 1912. Nekaj časa je bil tudi pri uredništvu „Amerikanskega Slovence“, v katerem je objavljati svoje temeljite članke o socializmu, ki so vzbujali veliko pozornost. Bolehal je že časa, resno bolan pa je bil samo poltrudi teden. Akuten revmatizem mu je povzročal srčne krče, ki so mu preprečili nit življenja v najlepši dobi. Umrl je ravno na svoj god. Naj v miru počiva!

Naši vojni vjetniki so se skoraj že vsi vrnili iz Italije. To vam je bilo veselo svidenje; beseda jim je zastajala, le solzno oko je govorilo in naznanjalo, kaj je čutilo srce. Zdaj so spoznali, kako resničen je pregovor: Ljubo doma, kdor ga ima. Tudi mi Vas srčno pozdravljamo. Vi trpiti našega naroda! Odpočite se, okrepčajte se! Prvič boste zopet po dolgih in mučnih letih obhajali Veliko noč med svojimi ljubimi domačimi. Bodi Vam blagoslovljena prva prosta, jugoslovanska Velika noč!

Poverjenik za kmetijstvo g. Janko Jan sprejema stranke do nadaljnega vsak torek in vsak petek od 11. do 13. ure.

Novačenje v Jugoslaviji. Vojno ministrstvo je pozvalo k novačenju razun letnikov 1898–1899 tudi se dva letnika onih, ki so bili lani oproščeni vojaške službe kot začasno nesposobni, in sicer skupno z osebami, ki so stare nad 20 let.

Pri mestni upravi Ptuj se razpiše služba monterja in instalaterja. Prošnje se naj vložijo pod nazivom „Mestna uprava Ptuj“ najpozneje do 15. aprila tega leta.

Prebivalstvo mesta Radgona bo odposlalo prihodnje dni na Dunaj posebne odposlance, ki se bodo pritožili pri dunajski vladi radi postopanja srbskega vojaštva v Radgoni. Stavili bodo zahtevo, da se naj Radgona ali izprazne od strani Jugoslavije, ali pa se naj srbske čete nadomestijo s hrvatskimi ali slovenskimi. Ako bodo Radgončani enkrat res okusili avstrijski raj, jim še bo stotisočkrat žal, da so kedaj poslali kako deputacijo na Dunaj. Radgončanom dišijo menda avstrijske rekvizicije, kakor so se vršile ob demarkacijski črti na progi Spilje–Radgona.

Celjski Spindler kot pravi demokratski lisjak pribija na lažnjavo plat od naše strani, da bi se bil kedaj usilil za tajnika Samostojne. Nikakor ga gosp. demokrat Spindler ne preklicuje dejstva, da bi ne izvrševal tajniških poslov Samostojne kot gost in vabljeneec samostojnih. No, pa saj se poznamo, očetje in hčere so si vendar krvni in najbližji sorodniki, torej se jim ni treba vsiljevati. Demokratski očka Samostojne Spindler ima pravno pravico nastopati kot tajnik samostojnežev brez vsiljivosti. Gospod tajnik Samostojne Spindler, drugič brez lisjaskih zavijanj dejstev!

Požari. Dne 22. marca proti večeru je izbruhnil velik požar v Negovi in je vpepelil mnogo poslopij; ogenj se je videl po celih Slovenskih goricah. — Dne 26. marca zjutraj je razsajal strašen ogenj v Skorbi pri Hajdinu; zgorelo je 18 hiš in hlevov, torej skoraj polovica vasi. Požar je baje nastal vsled neprevidnega ravnanja z žveplenkami. — V nedeljo, dne 28. marca, na vse zgodaj je gorelo v Gomilcahl občina Destinci; zgoreli ste dve hiši. Gospodar in gospodinja sta ravno odšla k sv. maši k Sv. Urbanu pri Ptuj, ko je doma razneslo karbidno svetilko in takoj je bilo celo leseno poslopje v ognju. — Dne 31. marca, zvečer ob pol sedmih, je nastal pod streho v gostilni Reibenschuh v Devici Mariji na Brezju požar, ki bi bil lahko napravil veliko škodo. Domačini in sosedji pa so ogenj hitro pogasili. Prostovoljna požarna bramba na Pobrežju je prihitela pod vodstvom nač. nam. g. Ribiča hitro na lice mesta, pa ni več stopila v akcijo.

Stokronski bankovci se bodo zamenjavali samo še do vstetega 15. t. m. in prenehajo po tem dnevu nepreklicno biti splošno plačilno sredstvo na naši zemlji. Zato ponovno opozarjamo občinstvo, da se pohiti z zamenjavo, da tudi eventualne falzifikate odda zamenjujočim blagajnam, ker po 15. aprilu se niti

falzifikati ne bodo več odvezemali. Tudi se prejšnje za izjemno naknadno zamenjavo ne bodo sprejemale. Sicer je že mnogo bankovcev avstro-ogrskih banke po 100, 50 in 20 K zamenjanih, vendar se še vidijo v prometu. Da pridemo čimprej do enotnega denarja, priporočamo občinstvu, da svoj stari denar teh vrst kolikor mogoče hitro zamenja, to tembolj, ker se se pojavili že glede vseh treh vrst tudi falzifikati kolonov. Kolikor vemo, so sedaj zamenjujoče blagajne v zadostni meri založene s kronsko-dinarskimi bankovci po 80, 40 in 20 K in se bo torej zamenjava lahko gladko vršila.

Prepovedan uvoz predmetov, ki niso neobhodno potrebni. Ministrstvo je storilo korak, ki je bil že davno potreben. Prepovedalo je uvoz vseh predmetov, ki niso neobhodno potrebni. Prepoved ima za namen, da izboljša našo valuto, oziroma omeji potrebo tujih valut. Oni predmeti, ki se na dan, ko je prepoved že stopila v veljavo, nahajajo že med potjo, se smejo uvoziti z dovoljenjem glavnega carinskega urada, na katerega je treba napraviti prošnjo in dokazati, da je blago res dotičnega dne bilo že med potjo. Prepovedano je blago sledečih vrst: 1. južno sadje (oranže, fige, grozdje, dateljne, orehi, lešniki, gobe, mandelj, breskve itd.), dovoljene so limone; 2. kolonijalno blago (dovoljen je paper in cimt); 3. ovetje, sadike, semena, oljnat plodi (dovoljene so trte in sadne sadike ter cepiči); 4. živali in živalski produkti (t. j. konji za dirke, divjačina živa ali ubita, mesni izvlečki, ribje kosti, tičje perje, kokoni in sviloprejke, kože in kožuškovine, ribe, školjke, morski raki, želve i. t. d.); 5. pijače (žganje, likerji, vino, šampanjec, pivo, mošt itd.); 6. živila (sladkarije, kolači, peciva, konzerve, želatine, sadni sok, kompoti in marmelade, fini siri, sardine itd.); 7. rude (drago kamenje, jantar, parfimirana mila, vošeni izdelki, umetno cvetje, podobe itd.); 8. kemični izdelki (saharin, cukurin, eterična olja, metylalkohol, umetne dišave, pomade, dišeče vode, šminke, ognjeni predmeti za razsvetljavo, strelivni predmeti itd.), dovoljeni so terpeninovo olje; 9. tkanine (bombaževе tkanine, ki tehtajo do 60 g na kv. m, pliši, žamet, tili, zastori, čipke in vezene, trakovi, gumbi, posamentirski izdelki — dovoljene so nogavice in trakovi za obutev — predivo iz konoplje, ki imajo 36 niti na 1 kv. cm, laneni trakovi, izvzemši za čevlje, pletenine in vezene. Isto tako volneno blago podobnih izdelkov, svileni izdelki, linolejeve tkanine, ženski klobuki, sita, dežniki, solnčniki, obuvala iz tkanine, človeški lasje in vlsularski izdelki itd.

Mariborske vesti.

Veliki ljudski koncert Dijaške kuhinje, ki ga prirede gojenci in gojenke državnega moškega učiteljskega v Mariboru sredi aprila pod vodstvom profesorja Družoviča in Berana, bo velezanimiv in opozarjamo občinstvo mesta in okolice že zdaj nanj. Vspored bo obsegal več velikih opernih zborov s spremljevanjem divizijske godbe, dalje več mešanih zborov in med temi veličastno Försterjevo skladbo „Naše gore“, ruske narodne pesmi ter več ženskih zborov s spremljevanjem vojaške godbe. Pri koncertu bo sodelovalo 120 pevcev in pevk ter približno 50 godbenikov. Vstopnice za ta koncert se bodo pričele v kratkem prodajati. Kdor se hoče koncerta udeležiti, naj si pravočasno preskrbi vstopnico, ker bo naval k temu koncertu brezdvomno velik, zlasti ker se ga udeleži tudi mnogo posetnikov iz mariborske okolice. — Odbor Dijaške kuhinje.

Pravočasno odslovljeni komunisti. Včeraj so se pripeljali iz Grada v Maribor štiri komunistični agitatorji: Gebhardt, Stör, Havliček in Mittermayer. Bili so v uniformah železničarjev in tudi njihove legitimacije so se glasile na železniško službo. Mariborska policija pa je takoj prepoznala te nevarne ptičke in jih odpravila koj s prvim strojem nazaj proti Gracju, odkoder so se hoteli vtihotapiti v Maribor, da bi med našim proletarijatom pomagali pri setvi komunizma že itak dokaj zloglasnemu Wallisluhu.

Štrajk učencev. Trgovski gremij je izvedel, da štrajkajo po nekaterih trgovinah tudi učenci (učence), zato se opozarjajo dotični, oziroma njih starši, da bo vsak učenec, oziroma učenka, takoj odpuščen, ki ne začne dne 2. t. m. svoje delo.

V pojasnilo! Trgovski gremij naznanja glede štrajka trgovskih nastavljenec, da je predložilo socialdemokratsko delavsko tajništvo, oziroma gospod Wallisch, v soboto, dne 27. marca t. l., v trgovskem gremiju memorandum z zahtevami, ne pa odbor trg. nastavljenec. Ker trgovski gremij ne priznava socialdemokratskega delavskega tajništva, oziroma gospoda Wallischa, kot zastopnika trgovskih nastavljenec, se nima z njim ničesar pogajati in vsled tega tudi ni dal na ta memorandum prav nobenega odgovora.

Pojasnila v trgovsko-gospodarskih vprašanjih. Oglasna odprava in reklamni zavod „Jadran“, d. z. o. z. v Mariboru, Gosposka ulica 44, telefon št. 393, je otvorila s 1. aprilom posebno ljudsko govorilnico z juridičnim svetom, kjer se dobijo stvarni nasveti in vsakršna pojasnila v vseh trgovsko-gospodarskih vprašanjih. Opomogla je na ta način nujnim tozadevnim potrebam. Ravnotam se sprejemajo inserati za vse tu- in inozemske časopise ter prevzamejo v izvršitev posebne zadeve, tičeče se inozemstva. — Podružnice v: Celju, Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, v Brnu, Gracju in Dunaju.

Novi tečaj za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco in nemško korespondenco, računstvo, slovensko knjigovodstvo, nemško knjigovodstvo, slovenščino za začet-

nike, hrvaščino, nemščino za začetnike, lepopisje in cirilico začnejo dne 3. majnika 1920. Obširni prospect brezplačno. — Zasebni učni zavod Legat v Mariboru. Vetrinjska ulica 17, I. Telefon št. 34 VIII.

Prodaja konj. Mestni magistrat v Mariboru razglasa, da se bo dne 1. aprila ob 8. uri zjutraj v artilerijski vojašnici potom javne dražbe oddalo 47 konj.

Drž. posredovalnica za delo, podružnica za Maribor in okolico, Stolina ulica 4, sporoča, da se je v času od 1. I. do 31. III. 1920 poslužilo tega zaveda 3381 strank in sicer 1173 delodajalcev in 2208 delojemalcev. Služb je bilo posredovanih v teh treh mesecih 781. — Državna posredovalnica posluje za vsakogar povsem brezplačno dnevno od 9. do 12. in od 14. do 16. ure. Delo dobe takoj: opekarski mojstri z ali brez delavci, mizarji, pleskarji, tesarji, krojači in čevljarji, kuharice, služkinje itd. Delo iščejo: pisarniške moči, trgovski nastavljenici, kovinarji vseh strok, peki, mesarji, natakariji, rudarji, ekonomski, bolniške strežnice, služkinje itd.

Razne novice.

Antanta je naročila Jugoslaviji, Čehoslovski in Rumuniji, da takoj pomagajo stradalnim okrajem z živili. Če ne, preti s silo. Povod temu naročilu je dala grozna lakota na Dunaju, ki jo čutijo celo imovitejši krogi.

Nov zemljevid Evrope ter tudi vsled svetovnih dogodkov prizadete turške Azije je izdala tiskarna Freytag-Berndt, Dunaj VII. Zelo pregledni zemljevid stane 20 K in se naroča pri imenovani tiskari.

Čehoslovski Nemci v volilnem boju. Nemški listi ugotavljajo, da se ni posrečilo, za prihodnje državnozbornske volitve nemško-narodne stranke združiti v eno strnjeno vrsto.

Morilec 200 oseb pod ključem. Policija v Budimpešti se je posrečilo prijeti znanega terorista Jakob Stephan, kateri je priznal, da je za časa rdeče strahovlade dal umoriti 200 oseb.

Dopisi.

Slov. Bistrica. Dr. Pučnik je zopet čutil potrebo, napadati v „Novi Dobi“ naš „polomljeni kršćanski tabor.“ Ne bomo reagirali na njegove laži, katere lahko potrdi na stotine prič, hočemo le osvetiti nekoliko njegov „narodno“ delovanje v Slov. Bistrici, s katerim se hvali v „Novi Dobi.“ Komaj je s svojim „punkeljškom“ privandral sem, že je sedel v občinskem svetu in postal načelnik čitalnice. Vse to pa brez vsakih zaslug. Edino zaslugo si je stekel za — Samostojno, katero organizira z znanim Novakom in Kresnikom očitno in skrivno. Javno agitira za njo v svoji pisarni in z njo nadleguje naše moze. V njej ima do 90% pristnih nemškutarjev s Kresnikom vred. Ti ljudje kar očitno preklinjajo Jugoslavijo in kar blepijo po Avstriji. In duhovni oče take stranke si drzne našim možem očitati nemškutarijo, katere so se otresli, ko je dr. Pučnik se „šnajtihel“ zadaj nosil...

Brežice ob Savi. Tukajšnjega lekarnarja so obdolžili, da je neznanosko podražil zdravila. Kar se je kupilo v Krškem in Zagrebu po 38 K, je ta mož prodajal za 106 K. Dolžijo ga tudi, da je samovoljno prodajal zdravila. Pri prodaji zdravil se ni dosti oziral na zdravniške recepte, ampak je gledal samo na svoj lastni dobiček. Napravili so proti temu izkoriščevalcu ljudstva ovadbo. — Tukaj so se pojavile črne koze. Zanesla jih je semkaj neka žena, ki je šla na obisk na Kranjsko v neko vas, ki je okužena po črnih kozah.

Brežice ob Savi. Pred kratkim je imel tukaj shod komunist Kopač. Prišel je organizirat kmetijske delavce. Shodu je predsedoval neizogibni železniški čuvaj Baraga. Kopač je govoril več ur. Razume se, da je marsikatero pametno uganil. Obdelal je vse — klerikale, od papeža do zadnje vaške tretjerednice. Posebno pametna je bila ta, ko je rekel, duhovniki so krivi vojske, krivi nadaljevanja vojske, ker niso razprižnice javili možkim, da naj ne gredo pod orožje. Mi vprašamo Kopača in Barago, zakaj nista imela poguma za štiri leta vojske, da bi bila kje priredila kak javen shod in grmela proti vojski? Zakaj niso začeli socialisti štrajkati na železnicah, ampak so neprestano vozili vojske v mesnice, na fronte? Zakaj niso začeli štrajkati socialisti po municijskih tovarnah? Zakaj niso štrajkali delavci po rudokopih? Kopač in Baraga, odgovorita na ta vprašanja! Na tem shodu je Kopač drzno sramotil našega regenta princa Aleksandra. Navzoči zastopnik okrajnega glavarstva je k vsemu temu lepo molčal. Ta zadnji dogodek moramo rešiti pozabljivosti, ker naši slovenski liberalci tako radi povdarjajo, da so sol Jugoslavije, temelj ujedinitve Srbov, Hrvatov in Slovencev, edini predstavitelji dinastične misli v Sloveniji.

Prireditve.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru priredi na velikonočni ponedeljek popoldne ob pol štirih v telovadnici Narodne šole dobrodelni koncert. Po koncertu prosta zabava v gostilni Triglav.

Pameče. Učenci pameške šole prirediti lepo solske slavnosti, ki se vrši na velikonočni ponedeljek, popoldne povečernicah pri gosp. Vrhnjaku, po domače Mežnarju.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tegetthofa a ulica šte. 11.

Telefon šte. 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Zbirni oglasnik oglasne odprave „JADRAN“, MARIBOR, Gosposka ulica 44, Telefon št. 393.

Mala naznanila

Razna:

PRVA SLOV. BRIVNICA

Aleksandrova (Tegetthofa) ul. 22 (preje g. Gredalič)

se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči

FRAN NOVAK, BRIVEC.

2 obitelji

se vzameta na stanovanje, dobila kot deputat polje. Oskrbništvo Radvina (Rotwein) pri Mariboru. 274

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU

se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev

URE

vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Postrežba točna. Cenj. zmerne

Jan Ignacij, Maribor
Glavna pošta, 2. nadst., levo.

Kupi se:

Jamski les

frank. štajerske postaje se kupi. Ponudbe na anončni zavod D. Beseljak, Maribor, Gregorčičeva (Schillerjeva) ulica 6. — telef. 132. 286

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Proda se:

Vozni stolec za bolnike

z dobrim kavčugom, črn častniški plašč, nova salonska suknja, črne obleke, bluze in razne moške, ženske in otroške obleke, čevlje, bele čevlje za neveste, klobuke, rokavice, lepa ročna dela, svilnate trake, črne svilnate ščipke, Singerjev šivalni stroj, sobna svetilka, veliko pužo, belo ovratno boč, belo otroško postelj, otroške vozičke, lepa ogledala, lepe podobe, veliko mizo, stekleno omaro, posteljo, kuhinjsko mizo, veliko štelajo za knjige, razne knjige, romane, zastore in razno drugo proda g. Schmidl, Koroška cesta šte. 18, I. nadst., Maribor. 272

Enonadstropno hišo

z velikim dvoriščem in velikim vrtom (14 strank) na prometni Tržaški cesti v Mariboru proda „Oblastveno koncesijonirana posredovalnica za obrat z zemljišči KAREL TROHA, MARIBOR, Aleksandrova ulica 30. 263

IVAN KRAVOS
MARIBORSedlarska delavnica:
Koroška cesta 17.

Opreme za težke in lahke vožnje, kakor tudi različne potrebščine za konje. Ovratniki, biči in nagobčniki za pse. Potni koši, torbice, denarnice, tobačnice, nahrbtniki itd. Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila. Postrežba točna in solidna. 280

Trgovina in zloga:
Cankarjeva ul. 1.

Novi tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, računstvo, slovensko knjigovodstvo, nemško knjigovodstvo, slovensko in začetniške, hrvaščino, nemščino za začetnike, lepopisje in cirilico začnejo

dne 3. majnika 1920.

ZASEBNI UČNI ZAVOD LEGAT v MARIBORU,

Vetrinjska ulica 17. I. nadst.

Obširni prospekt brezplačno, telefon št. 34/VIII.

Odda se pod zelo ugodnimi pogoji v novoustanovljenem

restavracija in kavarne

v najem. Pismene ponudbe do 10. aprila poslati adjutanturi 45. pešpolka Maribor, kjer se tudi dobe potrebna pojasnila. 281

Trapist-sir

prvovrstne kakovosti prodaja in razpošilja proti poštnem povzetju MATIJA LAH, MARIBOR, Glavni trg št. 5. 189

Deteljna semena

prodaja FERDO HARTINGER, Aleksandrova cesta 29, Maribor. 260

Dve hiši dvoj nadstropni,

sposobni za vsako obrt, novo zidani ležeči na vegalu proda J. Nekrep, Mocartova ulica 59, Maribor. 211

Tomasovič & Visković

veletrgovina z vinom in žganjem Zagreb, Palmotičeva ul. 22

Telefon 12—58

Brzjari: „Tomavis“

priporoča svoje bogato skladišče zastajeno naravnih, izvrstnih, dalmatinskih, hrvaških, srbskih in banatskih vin in prave bosanske slivovke. Narocbe v Zagrebu, kakor tudi vse od zunaj se izvršujejo tako in z največjo natančnostjo. 252

Na Skrbčevem

posestvu v Rudečem bregu pri Sv. Lovrencu na Pohorju je par vprežnih volov za oddati. 291

Službe:

Viničar s 3 do 4 delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri Dr. Rapoc, Aleksandrova cesta. 265

Išče se zanesljiva dobra kuharica z dolgoletnimi spricvali v krajno službo. — Primarij Dr. IVO MATKO, Maribor, Slovenska ul. 4. 265

Šofer, Slovenec, samostojen monter z dolgoletnimi spricvali, sedaj še v službi, prosi za službo v Jugoslaviji. Vprašanje nasloviti na: E. Kauran, Gradec, Bieneng. 8. 290

Izurnjena kuharica

katera poseduje priporočilja spricvala, se sprejme v dobro in stalno službo. Pojasnila daje g. Leyrer, Maribor, Gosposka ulica 22. 282

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

OTVORITEV GOSTILNE

Čast mi je naznaniti cenj. občinstvu, da sem kupila in otvorila gostilno F. Marčič poprej Sošterič, Mlinska ulica šte. 15, Maribor.

Prizadevala si bom kar najbolje zadovoljiti vse cenj. goste z dobro pijačo ter mrzlimi in toplimi jedili. Zlasti priporočam izborna stara in nova, bela in rdeča biseljaka vina lastnega pridelka. Cenj. gostom je na razpolago lep prostoren vrt ter dobro urejeno kegljišče. Na hrano se vzamejo tudi abonenti. Za mnogobrojen obisk se najtopleje priporoča ANA ŽČEKAR, gostilničarka.

Tvrdka Rudolf Niefergal

Koroška cesta 1

Koroška cesta 1

Priporoča vedno

bogato izbiro

MARIBOR

manufakturnega

in modnega blaga

Zmerne cene! Prepričajte se! Solidna postrežba!

271

ZAHVALA.

Povodom smrti prebлага nam brata

Dr. Avgustina Štegenšek

profesorja bogoslovja v Mariboru,

so se nam izrazila od mnogih znancev in prijateljev iskrena sožalja, za kar se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebno pa se tem potom zahvalimo premil. gospodu dr. Mihaelu Napotnik, kaezoškofu Lav., da so blagovolili voditi pogrebni spreved, kakor tudi g. stolnemu župniku Dr. Moravcu, vsej stolni duhovščini in č. g. bogoslovcem kakor sploh vsem cenj. udeležencem pogreba.

ŽALUJOČI BRAT IN SESTRA

„Jadran“ trgovska prometna Družba z o. z. v MARIBORU, Gosposka ulica 44
Nakup in prodaja u- in izvoznega blaga.
Spedicija in mednarodni prevozi. Brzjavi: JADRAN. — Telefon 393.

Gospodarska zadruga za Prekmurje, Murko polje in Slovenske gorice

R. Z. Z. O. Z.

prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarne v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

Čevlje Najceneje!

obleko

Solidno!

perilo

potne košare, to bice za t e in raznovrstne dobnavije priporoča

Jakob Lah

Glavni trg 2, Maribor.